

ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА ВОЛОДИМИРА ВІКТОРОВИЧА БОБІНА

08 червня 2016 року на дев'яносто другому році пішов з життя професор Володимир Вікторович Бобін.

Бобін Володимир Вікторович народився 17 жовтня 1924 року в м. Харкові. Він є продовжувачем відомої на Україні лікарської династії Бобіних. Його дід, Володимир Павлович Бобін, був відомим харківським лікарем-громадським діячем. З його ім'ям пов'язано спорудження красивого в м. Харкові "Палацу медицини" (1912, архітектор А.Н. Бекетов), нині Харківський НДІ мікробіології і вірусології імені І.І. Мечникова. Володимир Павлович 43 роки очолював лікарню Харківського медичного товариства. Батько вченого, Віктор Володимирович Бобін, багато років очолював кафедру анатомії в Кримському медичному інституті (університеті).

В.В. Бобін закінчив Кримський медичний інститут в 1947 році. З 1951 року працює в Харківському медичному інституті. Пройшов шлях від аспіранта до професора. З 1971 по 1992 рік – завідувач кафедри анатомії людини, потім – професор цієї ж кафедри.

Розвиваючи наукові традиції Харківської анатомічної школи, створеної академіком В.П. Воробйовим і професором Р.Д. Синельниковим,

Володимир Вікторович став великим ученим у галузі еволюційної морфології нервової системи. Наукові інтереси вченого були зосереджені різними відділами периферійної нервової системи. Уже в кандидатській дисертації "З'єднання між нервами верхньої кінцівки людини і передньої кінцівки деяких тварин" він показав себе вдумливим дослідником, здатним встановити нові закономірності в будові периферійних нервів. І ще більшою мірою ця риса характеру вченого, шукати і встановлювати нові закономірності в будові нервів, лягла в основу його докторської дисертації: "Лицевий нерв людини і деяких тварин". Унаслідок вивчення цього нерва у 50 видів тварин, ним встановлено етапи еволюційних перетворень такого складного нерва, як лицевий. Розширюючи коло своїх досліджень, він вивчав і інші черепні нерви. Підсумки цієї роботи реалізовані в колективній монографії: "Хірургічна анатомія нервів жувального апарату" (співавтори Г.А. Гаджієв, В.Б. Шадлінській).

Коло наукових інтересів В.В. Бобіна вельми широкий. Він розробляє проблеми симетрії та асиметрії в будові периферійних нервів, питання компенсаторної іннервації, цікавиться проблемами нейропластики. Одним з наукових напрямів

у творчості В.В. Бобіна є проблема антропології. Він цікавиться також питаннями палеоантропології. Ряд його робіт присвячений вивченню штучно деформованих черепів, особливостям топографії придаткових порожнин носа на цих черепах. Його, як ученого, цікавлять і доісторичні трепанації черепа, знайдені під час розкопок в Харківській області та в Криму.

Важливим розділом його наукової творчості є спільне дослідження з клініцистами. Ним виконано дослідження, присвячене морфологічному обґрунтуванню голкорексфлексотерапії (VI з'їзд невропатологів і психіатрів України, 1979), а також особливості будови мікроциркуляторного русла перикарда (“Актуальні проблеми кардіології”, Харків, 1977), написані глави до навчальних посібників “Керівництво до практичних занять з гастроентерології” (відп. ред. професор В.М. Хворостинка) і “Об'єктивні методи дослідження серця та судин” (відп. ред. професор Ж.Д. Семідоцька, 1993). Спільно з невропатологом, проф. Є.Г. Дубенко, ним видано навчальний посібник з клінічної анатомії черепних нервів (1973), яким вже багато років користуються не тільки студенти, а й практичні лікарі.

В.В. Бобін і його учні досліджували вплив рентгенівського та лазерного випромінювання на нервовий апарат та інші структури органів і систем. Унаслідок цих досліджень було встановлено, що лазерне випромінювання після жорсткого рентгенівського впливу сприяє регенерації пошкоджених тканин (в експерименті на тваринах). Ці дослідження стали основою ряду кандидатських дисертацій співробітників кафедри.

В.В. Бобін – автор 350 наукових праць. Серед його робіт 20 навчальних посібників, 8 монографій, 3 статті у Великій медичній енциклопедії тощо. У працях вченого завжди бачиться історичний підхід до тих чи інших явищ у нашому житті. Тому він із захопленням займається проблемами історії анатомії. Ним, спільно з проф. В.М. Лупир, видано навчальний посібник “Харківська анатомічна школа”. Опубліковані статті і спогади про провідних вчених – анатомів і антропологів, про наукову діяльність Харківської, Київської, Кримської, Курської, Ростовської наукових шкіл анатомів і вчених, які очолювали ці школи в останні десятиліття.

В.В. Бобін – делегат багатьох міжнародних та українських конгресів з анатомії, антропології, зоології, невропатології, кардіології. На деяких з

них він виступав з програмними доповідями. На I з'їзді анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України він спільно з академіком К.І. Кульчицьким виступав з доповіддю “Розвиток анатомічної науки в Україні” (м. Вінниця, 1980).

Під керівництвом В.В. Бобіна підготовлені 2 докторські (В.М. Лупир, С.Ю. Масловський) і 21 кандидатська дисертації. Серед учнів В.В. Бобіна стали керівниками кафедр у ВНЗ інших держав Д.Є. Жанибеков (Алма-Ата), Б.Н. Нурмухамбетова (Алма-Ата), В.Б. Шадлінський (Баку), А.М. Гуллієва (Ашхабад).

За редакцією В.В. Бобіна видані 18 кафедральних наукових збірників “Макромікроскопічна анатомія нервової системи”, в яких взяли участь провідні вітчизняні та зарубіжні морфологи.

Володимир Вікторович був високо ґрудованим педагогом у Харківському національному медичному університеті. Багато студентів пройшли анатомічну підготовку під його керівництвом і в даний час успішно працюють в різних кутках України, Росії та інших держав, тепло згадуючи свого вчителя.

З 1985 року В.В. Бобін – голова Харківського товариства анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів, Почесний член правління Українського товариства АГЕТ. Він обраний Почесним членом Українського, Білоруського і Харківського медичного товариств. З 1990 по 1996 р.р. був експертом ВАК України. Упродовж декількох років В.В. Бобін працював заступником проректора з наукової роботи, головою виробничої комісії місцевому, обирався членом вченої ради, брав активну участь у роботі спеціалізованої ради у ХНМУ по захисту докторських і кандидатських дисертацій за спеціальністю “нормальна анатомія”. В.В. Бобін був членом редколегії “Український радіологічний журнал”, журналів “Морфологія”, “Експериментальна і клінічна медицина”, “Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна” тощо. У 1999 році, у зв'язку з 75- річчям від дня народження, Президент України нагородив В.В. Бобіна Почесною грамотою. Почесну грамоту отримав В.В. Бобін і від Міністерства охорони здоров'я України.

Світла пам'ять та надзвичайна повага до Володимира Вікторовича, талановитого вченого, педагога назавжди залишиться в серцях його колег, учнів, друзів і всіх тих, кому на життєвому шляху пощастило з ним працювати, чи спілкуватися.

Ректорат, кафедра анатомії людини Харківського національного медичного університету, Харківське відділення Всеукраїнської громадської організації “Наукове товариство анатомів, гістологів та топографоанатомів України”